СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIII ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 10-го ЧЕРВНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 10, 1986 No. 108. VOL. XCIII

СУЧАСНА УКРАЇНА БУДЕ ТЕМОЮ КОНФЕРЕНЦІЇ В ІЛЛИНОЙСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Урбана, Ілл. (ПС). — Місцеві університетські радіові й телевізійні авдиції оголошують, що Комітет Української Науково-Дослідної Програми при Іллинойському університеті готовий до відбуття п'ятої річної (шостої з черги) конференції на українські теми.

Цьогорічна п'ятиденна конференція буде проходити під загальною темою „Сучасна Україна: Вибрані Теми" і відбудеться, як і попередні, на головному кемпусі цієї вищої школи тут у днях від 9-го червня вечером до 14-го червня ц.р. За кількістю учасників цьогорічна конференція являється найбільшою досі, бо вже зголосились на її наради 152 особи і між ними замітне число не-українців —дослідників з різних країн, які в той час працюватимуть над своїми дослідами в системи Літньої лябораторії дослідів Східньої Европи й учащатимуть на вибрані сесії їхнього зацікавлення. Під час 20 сесій та панелів прочитають доповіді в англійській та українській мовах, які являються офіційними мовами конференції, 55 доповідачів — це професори університетів, визначні колишні дисиденти в Совєтському Союзі та вільні дослідники окремих проблем, які прибудуть з різних стейтів ЗСА, провінцій Канади і також із Західньої Німеччини, Ізраїля і Франції.

Цьогорічна конференція присвячена пам'яті недавно загиблого в совєтському концентраційному таборі українського поета й визначного вченого, Василя Стуса, що нескорений загинув в обороні України. Початок нарад конференції буде присвячений окремому відзначенню недавньої катастрофи і з нею трагедії України в Чорнобилі.

Весь комплекс організації конференції спочиває в руках проф. Дмитра Штогрина, а підготовлення й координація її програми — в руках проф. Богдана Рубчака. Спонзорами цього наукового з'їзду являються згадана університетська лябораторія і Фундація Українських Студій при Іллинойському університеті.

В часі конференції у вечірніх годинах у програму включені також інші імпрези, до яких належать вечір, присвячений творчості Василя Стуса, що ним проводитиме Богдан Рубчак і доповідь прочитає Леонід Плющ, а Надія Світлична і Дмитро Грушецький читатимуть вибрані твори поета. Знову з мистецьким читанням творчости українських поетів-дисидентів виступить Літературний Театр Живого Слова з Воррен-Дітройту під мистецьким керівництвом А. Лятишевського. Під час конференції відбудеться традиційна спільна вечеря з виступом відомого жіночого вокального ансамблю „Євшан Зілля" з Міннеаполіс під мистецьким проводом Кіри Цареградської. Також будуть висвітлені два фільми — „Захар Беркут" і „Камінний Хрест".

УКРАЇНСЬКІ ПРАВНИКИ МОЖУТЬ ПРОДОВЖУВАТИ ОСКАРЖЕННЯ ШУЛЦА

Вашінгтон. — Американський суд дистрикту Колюмбія своїм рішенням з 1-го червня 1986 року не погодився на вимогу Уряду ЗСА відкинути скаргу Українсько — Американської Асоціяції Правників державного секретаря Джорджа Шулца, що він не хотів погодитися на право Мирослава Медведя мати правного дорадника.

Після того рішення суду в дистрикті Колюмбія УААП може тепер далі продовжувати оскарження яке вона зложила після того, як не дозволено її членові Андрієві Филиповичеві заступати права Мирослава Медведя, українського моряка, що два рази старався втекти з совєтського корабля в Ню Орлінс.

УААП внесла скаргу на Уряд ЗСА, що цей вмішався у справу азилю, не маючи на це правного обгрунтовання, і що така політика може продовжуватися не лише у випадку М. Медведя, але також в інших випадках.

Представники УААП, адвокати А. Филипович і Майкл Варіс, мол., мають підтримку у цій справі Пола Каменара із Вашінгтонської легальної фундації і Джеремі Шестака, адвоката і оборонця людських прав з Філядельфії.

Як відомо справу М. Медведя має перевірити Гельсінкська комісія, що її очолює сен. Алфонс Д'Амато з Ню Йорку.

ДЕРЕВО В ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ

Денвер, Кольо. — З ініціятиви 38-го Відділу СУА, для вшанування жертв нуклеарної катастрофи в Чорнобилі у суботу, 14-го червня ц.р., о год. 10-ій рано відбудеться посвячення і посадження деревця у Чізман парку. У посвяченні візьмуть участь отці парохи православної і католицької церков. Запрошено представників із стейтового і міського урядів.

Молода українська піяністка виступила з симфонічною оркестрою

Англомовна газета „Індипендент Пресс" в числі з 14-го травня ц.р. надрукувала статтю про підсумки конкурсового виступу симфонічної оркестри міста Самміт, Ню Дж., в якому взяло участь багато молодих музичних талантів стейту.

Серед трьох переможців конкурсу на першому місці газета назвала 17-річну українську піяністку Надію Богачевську, яка відіграла фортепіяновий концерт Ґріґа, А мінор.

В неділю, 1-го червня тут у залі середньої школи, відбувся концерт згаданої оркестри з участю переможців. Це був третій виступ нашої молодої піяністки з симфонічною оркестрою. Надя відіграла фортепіяновий концерт Ґріґа, А мінор.

До успіхів молодої української піяністки Н. Богачевської слід віднести і признання їй повної стипендії на

Надя Богачевська

музичний літній табір у Тенґлвуді, Н. Дж., а також для дальших музичних студій у Ратґерському університеті у відомої концертової піяністки Іляни Веред.

З УКРАЇНИ І БІЛОРУСІ ЕВАКУЮТЬ ДІТЕЙ

Москва. — Через півтора місяця після чорнобильської катастрофи СССР нарешті признався, що небезпечна зона навколо пошкодженого реактора розповсюджується дальше на північ, ніж досі офіційно повідомлялося. В середу, 4-го червня, газета „Правда" писала, що з Гомельської області було евакововано 60,000 дітей. Гомель лежить 150 кілометрів на північ від місця вибуху. У четвер західні газети подали, що з околиці Чорнобиля виеваковано ще 20,000 дітей.

Зі статті, надрукованої в „Правді", можна зробити висновок, що з 92,000 евакованих в першу чергу 26,000 проживали в Білорусі, а не в Україні. 60,000 дітей з Гомельської області, про яких пише газета, очевидно були евавовані пізніше.

В Москві відбулася пресова конференція, на якій заступник міністра охорони здоров'я СССР О. Щепін повідомив, що кількість тих, які загинули в результаті катастрофи, досягла 26. Двоє з них загинули під час вибуху, а 24 померли пізніше в шпиталях від радіяції. Зі слів совєтських лікарів, ще 30 осіб знаходяться в тяжкому стані. За даними американського доктора Роберта Ґейла, який перебуває в Москві, кількість тяжко хворих досягла 59.

„Правда" друкує листи читачів, які висловлюють незадоволення тим, як органи масової інформації насвітлюють чорнобильську трагедію, і обурюються, що їм доводиться прислухатися до різних чуток. Читач з Чернігова пише, що в їх місті багато евакованих, але дізнатися про те, що вілбувається, можна лише від сусідів, а не з власних місцевих газет чи місцевого радіо. Читач з Гомеля скаржиться, що єдиним джерелом інформації є „розмови на автобусних зупинках".

В газеті також говориться, що мало хто з евакованих зможе вернутися в рідні місця.

Як повідомляє пресове агентство ЮПІ, в Україні і Білорусі власті рекомендують населенню старанно мити овочі і городину, а також поливати вулиці.

Менор влаштовує програму українського фолкльору для дітей

Дженкінтавн, Па. — Студійний Осередок Української Культури при Менор Джуніор каледжі спонзоруватиме програму українського фолкльору для дітей, яка триватиме від понеділка, 30-го червня до четверга, 3-го липня ц.р., від год. 10-ої ранку до год. 12-ої полудня тут в Менорі. Кошт програми — 15 дол.

В програмі українського фолкльору будуть показані фільми і казки та збагатить дитяче знання української культури. Крім того буде навчання української культури в бібліотеці СОУК. Програма буде ведена українською мовою та інструкторкою програми буде сестра Марія Розмаринович, ЧСВВ.

За дальшими інформаціями слід звертатися до Менору на число (215) 884-2218.

Назвознавча конференція пропонує усунути сталінські назви

Вінніпеґ, Ман. — В днях 28-31-го травня ц.р. відбулась тут річна конференція Канадського назвознавчого товариства, в рамках з'їзду Наукових товариств, які відбуваються щорічно в різних канадських університетах і нараховують понад 60 річних наукових установ.

Господарем цьогорічних конференцій був Манітобських університет, а програму назвознавчої конференції підготовила українка, д-р Наталія Апонюк, професор Колеґії св. Андрія.

Назвознавче товариство заснував проф. Ярослав Рудницьвий в 1951 році в Манітобсвкому університеті під назвою Канадський інститут ономастики, який видавав також журнал під назвою „Ономастика". Спочатку журнал виходив українською мовою, а в 1960-их роках двома мовами, а під сучасну пору друкується англійською і французькою мовами, бо провід товариства перебрали французи й перейменували його на Канадське товариство для студіювання назв у 1966 р. та видають журнал, який тепер називається „Канадська ономастика".

Цьогорічна ювілейна конференція мала п'ять сесій, кожна по три доповіді, одноденну топонімічну екскурсію, а закінчилася бенкетом в Колеґії св. Андрія, на якій святочну доповідь про онамастичні студії в Канаді з дотепом подав проф. Я. Рудницький, основник цього товариства. Крім цього проф. Рудницький на третій сесії читав також доповідь „Топоніміка Сталініяна в Канаді та СССР". Проф. Я. Рудницький у своїй доповіді порушив актуальну тепер тему про „воєнних злочинців", нав'язуючи до свого меморендуму. Він пропонує, щоб назви „Гора Сталіна" в Британській Колюмбії і село „Стелін" в Онтаріо усунути, бо вони прослав'яють найбільшого „воєнного злочинця", і назвати їх іншими назвами канадських героїв Другої світової війни — як „Воробець" „Панчук" чи інші.

З українською тематикою були ще дві доповіді на другій сесії: „Українські топоніми в Північній Дакоті", яку прочитала проф. Анна Власенко-Бойцун, та проф. Віктор О. Буйняк „Проблеми перекладів латинських хресних імен на українську мову". Окремо відбувся панель про майбутність і напрямні Канадського товариства для студіювання назв.

В конференції взяли участь 27 професорів, назвознавців та студентів. Під сучасну пору Канадське товариство має 132 члени, з чого вісім є вже емеритами.

АМБАСАДОР З'ЄДНАНИХ Стейтів Америки в Китаї Вінстон Лорд, коментуючи недавній виступ китайського пресового агентства Гсіньгуа, яке назвало ЗСА і СССР „джерелами світового зла" і обвинуватило обі надпотуги в гегемонії, попередив китайське керівництво від повторення подібних тверджень. „Ми не бажаємо, щоб нас ставили на один рівень з Совєтським Союзом, — сказав амбасадор, — Відносини між друзями повинні бути дружніми". В. Лорд підкреслив, що ЗСА і Китай мають багато спільного в поглядах на світову політику і економіку. ЗСА, за словами американського амбасадора, не представляють для Китаю ніякої небезпеки і готові внести вклад в модернізацію цієї країни.

НАУКОВІ ДОСЛІДНИКИ в Бостоні винайшли гормон, який міг би вагітним жінкам допомогти якої статі буде їхня дитина . Цей ізольований гормон Муллеріян також може допомогти у поборюванні рака в жіночих органах, який вбиває щороку 22,000 жінок в Америці. Випробування цього гормону почнуться за два роки, а до того часу гормоно не буде приступний для нікого.

СССР хоче поліпшити відносини з Японією

Токіо. — Міністер закордонних справ Японії Сінтаро Абе, який відбув офіційну візиту в Совєтський Союз, сказав, що під час розмов генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов обіцяв йому, що Совєтський Союз зможе вирішити справу про повернення Японії чотирьох Курільських островів в тому випадку якщо Японія поліпшить свої відносини з Совєтським Союзом.

Совєтський Союз захопив в Японії чотири острови вже після закінчення Другої світової війни. За останніх 15 років на цих островах побудовані військові бази і можна з впевненістю сказати, що Совєтський Союз ніколи не віддасть ці острови Японії. Однак М. Ґорбачов дав зрозуміти, що СССР готовий провадити переговори в цій справі. Але щоб такі переговори почалися, Японія повинна відмовитися від участи в протиракетній обороні з елементами космічного базування, яку створюють З'єднані Стейти Америки. Про це М. Ґорбачов прямо заявив японському міністрові. При цьому совєтський лідер додав: „Японія може відіграти важливу ролю у вирішенні складних міжнародних проблем".

Японські політичні обсерватори вважають, що таким чином Совєтський Союз намагається „вбити клин" між Японією і З'єднаними Стейтами Америки. І це найголовніша мета Москви у відносинах з Японією.

Під час московських переговорів японській делеґації вдалося добитися дозволу японським громадянам відвідати могили членів своїх родин, які поховані на захоплених Совєтським Союзом чотирьох японських островах. Однак таке відвідання могил передбачене міжнародними угодами і в цьому жесті Москви не повинно бути нічого дивного. Але політичні обсерватори вважають, що йдучи на таку „щедрість" Совєтський Союз ніби натякає, що він готовий серйозно розглянути справу і про захоплені японські острови.

Президент Р. Реґен здобув чергову перемогу в Сенаті

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен, на думку політичних спостерігачів й аналітиків, здобув чергову перемогу в Сенаті у голосуванні над його ветом у справі продажу модерної зброї для Савдійської Арабії, заприязненої із З'єднаними Стейтами Америки держави, зокрема ракет різного типу. Сенатори програли справу тільки одним голосом і не зуміли здобути дві треті голосів більшости в Сенаті, потрібних для уневажнення вета.

Проти продажу зброї голосувало 66 сенаторів (потрібно 67), за продажем 34. Від останнього голосування аж вісім сенаторів змінили свою думку і голосували за проєктом Адміністрації з двох причин: Президент зрезиґнував з продажу ручних протилетунських ракет, так званих „Стрінгерс" і з потреби підтримати закордонну політику Р. Реґена.

Лідери обидвох політичних партій — Демократичної і Республіканської — погодилися з арґументом президента Р. Реґена; що неуспіх у цій так важливій справі, як підтримка заприязненої держави може значно пошкодити мирним заходам Уряду у полагодженні близькосхідного питання і евентуального підписання мирового договору з Ізраїлем.

Сенатор Ричард Луґар, республіканець з Індіяни, голова сенатської Комісії закордонних зв'язків, який ввесь час вів кампанію в Сенаті в користь Президента, заявив після голосування: „Чи ви бажаєте ставити перешкоди для цього Президента і його державного секретаря у їхніх мирових заходах на Близькому Сході? Мабуть ні і ця справа стояла як вирішне питання перед і під час голосування"

Сенатор Аллен Кренстон демократ з Каліфорнії, опонент до справи продажу зброї для Савдійської Арабії, заявив, що Р. Реґен хоче продати тій країні модерну зброю на більйони долярів і це є справа якої треба боятися.

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ СПІВПРАЦІВНИК контррозвідки військово-морської фльоти ЗСА Джонатан Поллард, який був заарештований 25-го листопада минулого року і обвинувачений в шпигунстві на користь Ізраїля, признався до вини. Йому може загрожувати довічне ув'язнення і кара у висоті 250,000 долярів. Однак в заміну за його признання прокуратор обіцяв не вимагати для нього максимальної міри покарання. Одночасно жінка Полларда, 26-річна Енн, визнала себе винною в тому, що вона дістала викрадене державне майно і зберігала секретні документи. Вона може дістати 10 років ув'язнення і кару у висоті 500,000 долярів. Дата винесення вироку покищо невідома. Повідомляють, що слідство триває. Імена чотирьох названих Поллардом ізраїльських агентів в обвинувальному акті не фігурують, але це не означає, що в майбутньому вони не будуть притягнені до судової відповідальности.

АМЕРИКАНСЬКІ КОНГРЕСМЕНИ, три республіканці і десять демократів, прибули в Панаму, щоб зустрітися з президентом країни Еріком Дельваліє і обговорити справу про становище в Центральній Америці і перспективи укладення миру в цьому районі. Панама є однією з країн т.зв. Контадорської групи, яка розробила проєкт угоди про мир в цьому районі земної кулі. На шляху в Панаму конгресмени уже зустрічалися з президентами Гондурасу і Коста Ріки, а також з лідерами антикомуністичного руху опору в Нікараґуа. Цього тижня Конгрес знову приступить до обговорення пропозиції президента Роналда Реґена про надання допомоги антисандіністам.

ПРАЦІВНИКИ ЛЕТОВИЩА ім. Кеннеді в Ню Йорку затримали недавно незвичайну контрабандистку. Поліція дістала відомості, що на покладі літака з Боґоти є наркотики. Митники звернули увагу на дивний вигляд платівок з багажі 16-річної колюмбійки Чіссель Меси. Після того, як платівки розрізали, в 20-ох з них знайшли біля кілограма чистої кокаїни.

ЛЯҐУНУ БІЧ НЕДАЛЕКО від Лос Анджелесу часто називають „столицею ілюзій". Щороку там відбувається так звана „парада майстрів". Протягом 45 днів її учасники пробують свої сили в „оживленні" шедеврів світового мистецтва — малярства і скульптури. З допомогою декорацій, гриму і костюмів 132 „артисти" і 800 асистентів створили в цьогорічній „параді майстрів" такі відомі картини як „Тайна вечеря" Леонарда да Вінчі, „Мулен Руж" Тулюз Льотрека та інші. „Парада майстрів" проводиться уже понад 50 років.

К. ВАЛЬДГАЙМ ВИГРАВ ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ В АВСТРІЇ

Відень, Австрія. — Курт Вальдгайм, колишній довголітній генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй, виграв президентські доповнюючі вибори, які, як відомо, відбулися в неділю, 8-го червня ц.р., здобувши 53,89 відсотків усіх голосів, а його опонент із соціялістичної партії д-р Курт Стоєр 46,11 відсотків.

Політичні спостерігачі й аналітики думають, що загострена акція Світового жидівського конгресу й Ізраїля проти К. Вальдгайма за його участь у воєнних злочинах під час Другої світової війни, хоч конкретних доказів особистого заангажування у злочини йому ніхто не доказав, допомогла Вальдгаймові легко виграти вибори на президента. Очевидно, не треба виключати, що Австрія тепер матиме клопоти з Ізраїлем і світовим жидівством взагалі, але це може штовхнути її піти по лінії совєтської політики на Близькому Сході і підтримки Палестинської Визвольної Організації, яка і так користувалася підтримкою Австрії в минулому.

Ізраїль, реагуючи на вислід виборів в Австрії, тимчасово відтягнув з Відня свого амбасадора і взагалі в політичних колах вважають, що дипломатичні зв'язки Ізраїля з Австрією будуть вдержуватися на низькому рівні, якщо взагалі не будуть зірвані. Речники Світового жидівського конгресу різко заявили, що „вже були президенти диктатори, президенти самозванці, канібали і вбивці, а тепер матимемо президента фашиста". Ця різка заява, викликала не тільки реакцію в Австрії, але також несмак в дипломатичному світі.

„Я є приємно заскочений довір'ям австрійського народу і це ще більше впевнило мене у моїх плянах на майбутнє", — заявив К. Вальдгайм кореспондентам

Світова реакція на вибір К. Вальдгайма президентом Австрії, який замінить на цьому пості дотеперішнього президента д-ра Рудольфа Кірхшлеґера була різною, від злісної в Єрусалимі, до саркастичної в Москві. В Єрусалимі речник міністерства закордонних справ Еґуд Ґол висловив „розчарування" свого уряду з приводу вислідів виборів, а в Москві пресове агентство ТАСС заявило, що перемога К. Вальдгайма є ударом по близькосхідній політиці ЗСА і фаворизування сіоністів в Ізраїлі

У Вашінґтоні, речник Департаменту справедливости заявив, що К. Вальдгайм зможе відвідувати З'єднані Стейти Америки в характері президента закордонної держави. Реакції з Білого Дому, а головно Державного департаменту покищо не було. Пошукувач нацистів відомий Сімон Візенталь, головна квартира якого знаходиться у Відні заявив, що обвинувачення Вальдгайма у воєнних злочинах тільки за те, що він був в гітлерівській армії, значно допомогло йому у виборах і змобілізувало тих, які ще, на жаль, не позбулись антисемітизму. Британські лідери опозиційної лейбористської партії вимагають від уряду заборони в'їзду для Вальдгайма до Великобританії. Також недільна парада жидів на нюйоркській П'ятій авеню, яка була подумана, як „салют для Ізраїля", перетворилась у свого роду антиавстрійську і антивальдгаймську кампанію. Місцеві лідери заявляли, що Австрія нічого не навчилась з гітлерівського голокосту.

У СВІТІ

ПОНАД 50,000 АФРИКАНЦІВ хворіють на АІДС,а приблизно два мільйони осіб в Африці заражені цією смертельною хворобою, але ще перебувають поза шпиталями, — заявили речники Світової організації здоров'я, яка переводила досліди з рамени Організації Об'єднаних Націй. Видатні вчені взагалі вважають, що ця хвороба зродилася на африканському континенті і пізніше перекинулась на інші континенти і країни світу. Очевидно, африканські держави таку теорію категорично заперечують.

ДЕЗМОНД М. ТУТУ, ЄПИСКОП Англіканської Церкви в Південно-Африканській Республіці, засудив рішення уряду в Преторії про заборону відзначення річниці заворушень в місцевості Совето, яке розпочалося 16-го червня 1976 року. Єпископ Туту вважає, що всякі драстичні заборони уряду викликають гостру реакцію чорного населення і тому він боїться, що в цьому дні може дійти до більшої конфронтації населення з поліцією і військом

ФІЛІППІНСЬКИЙ ВИЗВОЛЬНИЙ рух і партизанські частини контрольовані комуністами, назначили вже делеґацію для переговорів з урядом президента Коразон Акіно, яка категорично домагається від комуністів припинення боротьби проти урядової армії і поліції та урядових осіб і закликає усі політичні партії включитися до конструктивної відбудови країни. К. Акіно заявила на пресовій конференції, що вона задоволена рішенням комуністів і що уряд назначить свою комісію на протязі кількох днів.

В МІСЯЦІ ТРАВНІ Ц.Р., Совєтський Союз покинули 79 жидів, заявили речники еміграційних урядів, які допомагали новим емігрантам з СССР поселюватись у нових країнах на Заході. В минулому році на Захід виїхали з СССР 1,140 совєтських жидів. Найкращим для них роком був 1979 рік, коли комуно-московську імперію покинуло 51,330 жидів.

ТОВПА В НЮ ДЕЛІ, ІНДІЯ, яка сперечалася між собою яка мова повинна бути викладовою в школах, розпочала бійку на вулицях столиці і зударилась з поліцією. У цьому зударі злісні демонстранти обляли бензиною поліціянта і підпалили. Він тепер знаходиться в шпиталі в тяжкому стані попечення. Комендант поліції наказав оточити демонстрантів, заарештувати винних і передати їх в руки прокуратури для покарання.

НА ВУЛИЦЯХ БЕЙРУТУ, В ЛИВАНІ, далі продовжуються бої між ривалізуючими групами мусулманів і палестинців. Офіційно ливанські джерела подають, що понад 100 осіб загинули, а кількасот були поранені, але західні кореспонденти інформують з Бейруту, що число забитих вже перейшло 300 осіб.

ГОЛОВНЕ КОМАНДУВАННЯ нікараґуанських антикомуністичних повстанців „контрас" повідомило, що вісім захоплених в полон західніх німців будуть звільнені на протязі чергових кількох днів. Усі вони в доброму фізичному і психічному стані. Німці, як відомо, працювали за контрактом для сандіністів і були частиною закордонних робітників, які вирішили працювати для скріплення нікараґуанського революційного уряду. Деякі з-посеред робітників є членами комуністичної партії, інші належать до різних переважно лівих радикальних груп, які у принципі підтримують сандіністів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Савдійська Арабія й вибори в Америці

Президент Реґен домовився із Савдійською Арабією щодо продажу цій країні різного роду ракет та іншої модерної зброї на суму 354 мільйони долярів. Але обидві палати Конґресу великою більшістю прийняли резолюцію, яка забороняє Президентові перевести в діло цю трансакцію. 21-го травня цього року Президент зголосив вето проти цієї резолюції і повів персональну аґітацію між сенаторами, щоби не було між ними двох третіх більшости, потрібної для відкинення вето і збереження цієї резолюції. Ця справа наробила великого шуму однаково в Америці, як за кордоном і вона цікава, бо має різні аспекти. Однак у четвер, 5-го червня ц.р. відбулося голосування — у висліді якого 66 сенаторів голосували проти продажу зброї, а 34 — за. Проте для уневажнення президентського вето потрібно 67 голосів. Цим самим признано 354 мільйони долярів на продаж Урядом ЗСА Савдійській Арабії.

В основі американської закордонної політики між іншим лежить — союз з Ізраїлем, що його географічне положення загороджує Совєтському Союзові мати найкоротшу дорогу до Перської затоки, а далі тому, що Ізраїль це насправді єдина — хоч мала — держава на Близькому Сході, яка має стовідсотковий демократичний режим і — мабуть найголовніший арґумент — в Америці живе понад 5 мільйонів жидів — більше як у цілому Ізраїлі. Кругло 4 мільйони зорганізовані у своїх великих репрезентаціях. Їх мало в Конґресі, бо — за вийнятком Ню Йорку і його дільниці Бруклин — вони розсіяні по великому просторі між двома океанами і їхні конґресмени не мають своїм числом в Палаті Репрезентантів великого впливу на законодавство. Але має величезний вплив на жидівське „лаббі", себто гурт адвокатів, які в кулюарах аґітують, добре знають членів обох палат Конґресу та відносини в їхніх виборчих округах. Два інші найбільші „лаббі" має Асоціяція американських лікарів і робітничі спілки.

І це жидівське „лаббі" причинилося у вирішній мірі до ворожого становища обох палат Конґресу супроти продажу зброї Савдійській Арабії. У державному інтересі Америки лежить не тільки союз з Ізраїлем, але й із поміркованими арабськими країнами, які ворожі Совєтському Союзові та зорієнтовані на Захід. До таких країн належить саме й Савдійська Арабія. Але лідери жидівського суспільства в Америці не хочуть зрозуміти це й мають свої — не позбавлені логіки — розумові арґументи. Мовляв: Савдійська Арабія підтримувала і підтримує зв'язки з Визвольною Палестинською Організацією, яка записалася в історії жидів кривавими літерами своїми терористичними актами. Далі, Савдійська Арабія зберігає приязні зв'язки з радикальною протиізраїльською Сирією і дотепер не визнала існування ізраїльської держави (єдиний Єгипет визнав). Противники продажу зброї Савдійській Арабії твердять також, що та модерна зброя, особливо протилетунські ракети, може попасти в руки арабських терористів, ворожих Америці.

Президент Реґен запросив був до Білого Дому лідерів жидівського суспільства і переконував їх, що продаж зброї Савдійській Арабії вийде у користь не тільки цій країні, але й Америці та самому Ізраїлеві. Президент твердить, що Савдійська Арабія зобов'язується не вживати цієї зброї проти Ізраїля, а проти радикальних мусулманських елементів, які прагнуть скинути монархічну систему в Савдійській Арабії, і що само географічне положення цієї країни наказує їй бути мілітарно сильною. Президент запевняє теж, що хоч офіційно Савдійська Арабія займає все ще вороже становище супроти Ізраїля, насправді, завдяки дипломатичним заходам Америки, сприяє замиренню на Близькому Сході за посередництвом йорданського короля Гуссейна і єгипетського президента Госні Мубарака.

Проте, як сказано, Союз американських єврейських конґреґацій, Союз ортодоксійних єврейських конґреґацій в Америці, Союз синаґоґ в Америці, Конґресовий комітет євреїв в Америці, Бнай Бритен й інших організацій всі вони, хоч нема між ними ідилічної співпраці, всі вони солідарні у фронті проти Савдійської Арабії.

Більшість сенаторів і конґресменів признають Президентові рацію, що в інтересі Америки є приязнь також з поміркованими арабськими країнами. Але бояться наразити собі жидівське суспільство з уваги на вибори в їх окрузі. За твердженням „Тайму" з 2-го червня ц.р. голова сенатської Комісії для закордонних зв'язків Ричард Люґар, консерватист і приятель Реґена, перестеріг його, що голосування „за" продаж Савдійській Арабії зброї може коштувати Республіканській партії втрату більшости в Сенаті — такою могутньою силою є засоби масової інформації — преса, радіо і телевізія — які у великій мірі знаходяться у жуках жидів. Тому ситуація і Президента і голови сенатської більшости Роберта Дола — дуже важка. З одного боку треба берегти державного інтересу Америки, з другого треба старатися, щоб у найближчих виборах Сенат, так само, як це сталося з Палатою Репрезентантів не опинився у руках ліберальних демократів.

Ольга Кузьмович

ЧОРНОБИЛЬ: ЩО КАЖУТЬ ДІТИ ТАМ...

Щойно тепер, після п'ятьох тижнів від вибуху реактора у Чорнобилі, зачинають щораз більше просякати на Захід описи та вістки про цілу ширину трагедії, яка навістила Україну.

Розуміється все залежить від того, хто описує події та як їх насвітлює. У совєтській пресі тепер пишуть постійно про „подвиги" тих, які були чи і далі є в Чорнобилі, щоб захистити перед дальшим поширенням радіоактивности. Пишуть про геройства робітників реактора, про військовиків, які приїхали евакуювати населення, появилася вістка про зовсім несподівану смерть генерала — правдоподібно жертви вибуху у Чорнобилі.

У „Радянській Україні" із датою 27-го травня ц.р. находимо репортаж про геройський вчинок пожежників із Білої Церкви, які у п'ятьох хвилинах запобігли ще більшій катастрофі у наслідок вибуху. Між рядками у цьому репортажі вичитуємо, про загрозу величезного вибуху, який міг статися, якщо б розжарене до трьохтисячної температури жерло реактора торкнулося води, яка була під ним.

Пишуть тепер також зокрема багато про вивезених із околиці Чорнобиля дітей, що перебувають у таборах піонерів, які це вони резолютні, яка у них віра в державну систему, що про них подбала.

Але не все так рожево, як старається представити західньому світові совєтська преса і совєтські офіційні чинники. У „Ню Йорк Таймсі" з дня 5-го червня ц.р. находимо на першій сторінці репортаж з Ялти кореспондентки Фелісіті Баррінґер, яка там відвідала „Артек" один із показових таборів піонерів, де сьогодні перебуває 110 дітей із Прип'яті. Вона, хоча її в першу чергу провідники табору говорили про це як виевакуювані діти спокійно сприймають свою долю, однак зуміла також віднайти справжній психічний та фізичний стан цих дітей. І тут довідуємося, що навіть за ствердженнями одного із лікарів на таборі, 25 із евакуйованих дітей мають у собі радіяцію на два до чотири разів сильнішу як повинна бути, а це 50 до 100 мікрорентґенів, коли нормальна має бути 25 мікрорентґенів. Ці діти проходять двічі в тижні перевірку, а їхні проби крови ще не вказують на формування ненормальних клітин, що є першим доказом захворінь після радіяції.

Але, не зважаючи на це діти є психічно пригноблені, вони думають про те, що вони „назначені", інші бояться показатися надвір, щоб не погіршити свого стану або думають, що їм вже ніколи не можна буде виходити, коли світить сонце. Хоча провідники табору запевнили американську журналістку, що більшість із того переляку вже проминула і вони не завважують у цих дітей ніякої психічної депресії, вона сама завважила що багато дітей мовчить і є дійсно пригноблені. Вона наводить приклад двох хлопчиків братів, де один гордо розповідав про геройзм свого батька-пожежника, молодший однак мовчазно тримав світлину батька, який тепер на лікуванні в Москві з приводу хвороби через радіяцію. В іншому випадку вона натрапила на 10-річного Олега Ходемчука, який стояв похилений і сумний, а провідники в таборі пояснили, що його батько згинув в першому вибуху в Чорнобилі, але досі йому ніхто ще цього не сказав. У перших днях перебування у цьому таборі на Криму ніхто із 110 дітей не знав де їхні батьки та що з ними сталося.

Американська журналістка пише, що і дальша доля цих дітей невідома, бо при кінці червня до того табору мають привезти 1,300 інший дітей вивезених із Києва та Білорусі. До речі „Правда" з датою 4-го червня 1986 року повідомила, що 60,000 дітей евакуйовано тепер ще з Білорусі з терену який находиться назовні 18,6 милевої зони довкруги Чорнобиля, що її совєтський уряд назвав як небезпечну і наражену на радіяцію. Тепер після так довгого часу від вибуху в Чорнобилі, показується, що на простори Білорусі продісталася також сильна радіяція, яка є небезпечна для життя.

Значить, до тисячів дітей із найближчої околиці Чорнобиля із Прип'яті та Києва, що тільки віддалений 80 миль від вибуху, які вже перебувають у різних таборах, розпорошених від Москви до Криму, тепер долучаться ще і тисячі дітей, що жили на Білорусі.

Яка доля їх усіх? Чи повернуться вони, і коли, на свою батьківщину? Це питання, на яке сьогодні ніхто не має відповіді, мусить турбувати всіх дітей, що нагло залишилися без батьків, без родини і без найменшого поняття, що жде їх в майбутньому. Такий стан мусить впливати на їхній психічний настрій, навіть коли вони навчені совєтською системою повторяють добре відомі фрази про геройзм, про відвагу і про віру у совєтський уряд, що так добре дбає про своїх малих і великих горожан.

Читаємо всі ці звідомлення в пресі, шукаємо поміж рядками правди, і доля дітей з України, яким ми не можемо ніяк допомогти лежить важким каменем на українських серцях у вільному світі. Лежить вона і на серцях українських дітей, що живуть у західньому світі, як бачимо із їхніх писань, що поміщені на цій сторінці нашого щоденника.

...І ТУТ

В Українській кооперативній школі ім. Цьопи Паліїв в Торонто, на першій лекції після трагедії в Чорнобилі, учителька Іроїда Винницька перевела гутірку з учнями на цю тему. Зараз після гутірки діти мали написати шкільну задачу. У ній вони кожне на свій спосіб подали свої враження і виказали повне зрозуміння до того, що сталося.

Подаємо деякі із тих вражень, що їх переслала до редакції І. Винницька і в яких бачимо віддзеркалення того, що діялося в душах українських дітей у вільному світі, коли вони пізнали цілу ширину катастрофи у Чорнобилі і страшних наслідків, які вона буде мати.

АКРОСТИХ

Катастрофа
Атомна
Трагедія
Атмосферу нищить
Совєти мовчать
Тікати — куди?
Ростити нічого не можна
Овочі нищить радіяція
Фабрика
Атомна експльодувала.

(Михаїл Розлин 7 кл.)

В Чорнобилі.
Страх.
Лиш двоє загинуло?
Неправда.
Помагають українцям?
Неправда.
Запобігли другій експльозії?
Неправда.
Вивозять де безпечно?
Неправда.
Кажуть, що не п'ють води.
Неправда.
Яке нещастя має статися, щоб Москва сказала Правду?

(Катруся Горіх 9 кл.)

Ктастрофа сталася в Чорнобилі.
Тепер всюди є радіоактивність.
Совєти нічого не кажуть нам.
Все є тихо, тихо.
Не знати чи родина живе;
Не знати чи родина безпечна.
Нам треба дати поміч,
Але нам не позволяють.
Помогти Україні.
Це сум для всіх українців;
Нам дуже тяжко
Чекати, щоб довідатися, що сталося.
Але треба чекати,
Пильно чекати,
На слово про рідних,
На слово про Край.

(Андріка Снігура 7 кл.)

СТРАШНИЙ УРЯД

Одного дня це сталося
26-го квітня,
100 кілометрів від Києва
радіоактивний вибух.

Уряд сидить тихо як муха.
Ніхто не знав,
ми старалися помогти,
але ЄСТРАШНИЙ УРЯД
сидів тихо.

(Євген Караїм 7 кл.)

ДЕМОНСТРАЦІЇ В ГАЇТІ, які тривають в різних місцевостях вже кілька днів, можуть довести країну до стану анархії, — каже ген. Генрі Нампі, який перебрав владу в Гаїті чотири місяці тому після того, як тамошній диктатор Кльод Дуваліє покинув власну країну під тиском народу. Демонстранти обвинувачують нових керівників, що вони майже нічого не зробили, щоб змінити ситуацію в країні і поправити життьовий рівень населення.

Богдан Остап'юк

У першу річницю смерти Романа Завадовича

Як швидко бистролетний час пливе. Здається, ще недавно писали ми один до одного листи, говорили на телефоні. І ось вже минув один рік, як 31-го травня 1985 року навіки спочив мій довголітній друг, славний письменник, поет дитячої літератури для молоді — Роман Завадович.

У моїй пам'яті оживають спогади юних років молодости, які провів поет в Тернополі, у якому почав писати свої перші вірші 65 років тому.

На провесні 1944 року, — коли вдруге сунули орди Сталіна на Західню Україну, рятуючи життя, залишив поет з родиною рідну землю навіки. Несподівано зустрінув я поета в Сяноку, на Владичій Горі. Був чудовий, соняшний, весняний день, довкола цвіли квіти, у повітрі пахла живиця соснових дерев, а внизу вплив бистро срібнолентний Сян. Ми радісно привітались та вели дружню розмову, згадуючи минуле, яке ніколи не вернеться та журилися невідомим майбутнім. Це була остання зустріч на рідній землі.

Незабаром, коли большевики зближалися до Сяну, ми швидко залишили цей останній клаптик рідної землі і подались у скитальську мандрівку, яку ми закінчили у переселенчих таборах Австрії та Німеччини.

Згодом, коли почалася переселенча акція окупаційної влади, переплив поет кораблем з родиною Атлантійський океан і 25-го жовтня 1944 року причалив до берегів вільної країни Вашінгтона. На новому поселенні у Чикаґо прожив поет 36 років до своєї смерти.

Про багатогранну працю письменника, поета, професора української мови та літератури (в 1974 р. Завадович був іменований надзвичайним професором Українського Католицького університету імени св. Климента в Римі), Завадович провадив курси української мови та літератури у Чикаґській філії цього університету. Про ці всі аспекти праці Завадовича появилося багато статтей відомих науковців та журналістів як Богдан Гошовський, Іван Боднарчук, о. Семен Їжик (редактор „Поступу"). Володимир Бараґура (редактор „Веселки") Василь Маркусь, Микола Денисюк, Марія Гарасевич, Рома Турянська, Адам Антонович (редактор „Екрану"), автор цих рядків та інші, яких годі пригадати.

Тому я коротко згадаю про Завадовича як співробітника на реґіональній ниві Тернопільщини. До всіх трьох томів реґіональних збірників „Шляхами Золотого Поділля" написав Завадович цінні статті, спогади та вірші присвячені земляцьким з'їздам Тернопільців та столиці Поділля-Тернополеві. Він брав також участь у земляцьких з'їздах. Був на третьому з'їзді, який відбувся 9-го і 10-го червня 1967 року на Союзівці та на п'ятому в Торонто в днях 2-го і 3-го липня 1977р. На цьому з'їзді привітав поета Роман Вжесневський. У своєму слові згадав про велику працю Романа Завадовича, який своїм пламенним словом зберігає нашу молодь для України. Деклямаціями молоді у пошану поета та квітами закінчено достойно привітання дорогого гостя. Залишившись кілька днів у Торонто після з'їзду, мав я нагоду часто зустрічати поета, зокрема на гостині у панства Шафранюків, свояків поета, а моїх колишніх сусідів з вулиці Дороша в Тернополі. Це була моя остання зустріч з поетом.

На шостому з'їзді, який відбувся на Союзівці 10-го і 11-го вересня 1983 року, з нагоди 80-річчя поета, на внесення мого друга інж. Василя Вацика, відзначено Завадовича почесним членом Земляцького Об'єднання „Тернопільщина". На жаль, Завадович вже тоді хворий, не міг прибути на з'їзди. По-мистецьки виконану грамоту переслано поетові до Чикаґо.

Роман Завадович, не зважаючи на свій безнадійний стан здоров'я (про що він писав до мене в останньому листі, тиждень перед смертю), до останніх днів свого мученицького життя, виконував свої обов'язки співредактора „Веселки". Це був безприкладний образ його праці, посвяти для добра свого народу, молодому поколінню. Про це не слід нам ніколи забувати.

Як відомо, українська громада в Чикаґо відзначила 55-річчя праці Завадовича на літературній ниві величавим бенкетом в днях 27-го і 28-го грудня 1976 року. На цьому бенкеті новостворений Видавничий Комітет збірного видання творів поета, зібрав понад 7,000 дол. на цю ціль. Мабуть цю суму ще збільшено у наступних роках. На жаль, Завадович не дочекався ще за свого життя побачити це збірне видання своїх творів, важким трудом набутої спадщини. Тому моє прохання до цього Видавничого Комітету, щоб хоч тепер, після смерті поета, здійснив своє почесне завдання. Це буде найкраща пошана та подяка покійному поетові. А для сучасних і майбутніх поколінь наших дітей та молоді, буде це безцінний скарб, який приготовив своїм довголітнім трудом славний письменник і поет, чародій слова та різьбар дитячих сердець — Роман Завадович.

Петро Саварин

УКРАЇНЦІ В АНГЛОМОВНИХ ДЕРЖАВАХ І УКРАЇНА

(Слово виголошене на Конвенційному бенкеті УНСоюзу у четвер, 29-го травня)

I.

Дуже дякую проводові Українського Народного Союзу за запрошення бути промовцем на бенкеті 31-ої Конвенції УНС. Хоча я читаю „Свободу" від 1949 року, є членом УНС від 1954 року, а тепер вже є його членами троє наших внуків, то на Конвенції з Божої ласки я вперше. Це для мене не лише велика честь і приємність, але й велика нагода, бо я маю намір сьогодні поділитися з вами моїми думками, як писав колись Юрій Соловій, „про речі більші ніж зорі". Батько-Союз, „найстарша, найчисленніша, найбагатша, найактивніша", братська інституція, (погоджуюсь з іншими!", заслуговує на признання і пошану цілого українського народу в світі за те, що є „українською амбасадою в ЗСА" і часто очолювала ціле наше національне життя на цьому континенті. Яка колосальна муравлина праця, яка віра в українську справу, яка боротьба з ворожістю, темнотою, байдужістю! Зокрема, що за символ, що за синтеза українських і американських ідей і ідеалів!

На бенкеті 30-ої Конвенції УНС проф. Омелян Пріцак виголосив блискучу промову, яку я хочу пригадати і під якою я хочу підписатися. Він говорив про значення християнства, про традиційну українську незгоду і брак єдности, пропонував створити окреме високоавторитетне уповноважене тіло у складі п'ятьох осіб „для спеціяльних завдань". Я мрію про таке тіло при Світовому Конгресі Вільних Українців (СКВУ), але у СКВУ немає ні людських ресурсів, ні фінансової бази на щось таке. Проф. Пріцак говорив теж про науку і я погоджуюся з ним, що для української діяспори немає нічого важливішого як наука. Проф. Пріцак вкінці застановлявся, як „рятувати українську націю перед загибеллю, а ставлячи ставку на молодь, пропонував „плекати у молодих людей етику, чесність у відношенні до себе й інших, ставити інтереси нації понад партійні і групові, любов, запал до творчої праці, лицарську відвагу, жертвенність для великої ідеї, почуття відповідальности за свої поступки". Краще не можна сказати, ліпшої поради не можна дати.

Я до науки додам ще тільки мистецтво, а зокрема — політику, бо я належу до канадської політичної партії і можу особисто ствердити, які користі приносить така приналежність. Те, що в парляменті і сенаті Канади були українці причинилося до того, що Канада офіційно проголосила багатокультурність. Те, що більше як 10 українців було в леґіслятурі Альберти, дало двомовні школи, Село Української Культурної Спадщини, Канадський Інститут Українських Студій, а те, що були українці посли в Саскачевані й Манітобі принесло сотні тисяч долярів на Енциклопедію України англійською мовою. Факт, що навіть тепер в Альберті шість послів українців, а в Манітобі теж шість і всі шість є міністрами, наповнює нас гордістю, випростовує наші хребти, додає віри в українську людину. Коли вийшов на посадника Едмонтону Лаврентій Дікур, карикатуристи на його сорочці написали „сюперюк", а коли на провідника партії йшов Юліян Козяк, преса писала про „юкренієн павер". Щоб спільнота мала пошану, вона мусить брати участь в житті країни, і то на всіх її щаблях. Кожне місце, яке не займемо ми, займуть інші, але й рішати за нас будуть тоді інші.

Поки перейду до теми, дозвольте мені ще зробити дві речі: поґратулювати спільноті Детройту за збірку 250,000 долярів на Гарвардський Проєкт проф. Пріцака і Комітету під проводом д-ра Вороха, і привітати вас від СКВУ. СКВУ дав свій патронат цьому проєктові приблизно два роки тому і хоча є ще багато інших важливих проєктів, я особисто не бачу нічого більшого як цей проєкт і не маю слів, якими я хотів би його ще раз українській спільноті вільного світу поручити. Жидівський мудрець колись сказав, що „наука — це найвища заповідь", а я додам: найвища і вічна, зокрема для поневоленого народу. Нам ніколи досі, як тепер, не було так важливо, щоб наша молодь здобувала найвищу освіту і знання якнайбільше мов, а наші братські союзи, різні наші організації, наші церкви, ціла наша українська спільнота у вільному світі, були сильні, зорганізовані і з'єднані.

Як знаєте, я властиво зголосився до праці в СКВУ і саме кінчаю половину своєї каденції. Хочу повідомити вас, що СКВУ живе і розвивається. Я відвідав українців у Південній Америці (Арґентині, Бразилії і Параґваї), українців Австралії, цілий час роз'їжджаю по Канаді і бачу на власні очі, що СКВУ щораз більше набирає, так би сказати „прав громадянства", стає відомим серед нашої спільноти і дає певні напрямні, координує різні акції нашої спільноти поза межами України. Така українська централь на репрезентація як СКВУ є конечною, але вона виконуватиме свої завдання, гратиме свою ролю тільки тоді, коли буде базувати свою працю на громадських, демократичних, загальнонаціональних основах. Коли я очолив СКВУ, бюджет виносив не більше 125,000 долярів на рік. У першому році моєї каденції бюджет осягнув майже 180,000 долярів, а минулого року — 225,000 долярів, а це значить, що праця поступає. Інша справа, що навіть 250,000 дол. на рік для такої організації як СКВУ, то до болю мало. Часом є певні труднощі і непорозуміння в СКВУ, наприклад, люди приходять до СКВУ, шукають за філософією його діяльности, і не можуть знайти. Хто коли виробив пляни як допомагати Україні та українській справі, як зберігати українську національну, фізичну, релігійну субстанцію в світі і на рідних землях? Резолюціями, словами не допоможемо ні собі, ні нашим сестрам, і братам на Україні.

Щождо непорозумінь, то мені не зрозуміло, які можуть бути непорозуміння в СКВУ взагалі, коли в ньому побудовано все на добрій волі та добровільній праці, і коли СКВУ взагалі не мішається до праці організацій приналежних до СКВУ, а лише деякі акції координує. Я часто прошу: не зводіть порахунків на терені СКВУ, ні партійних, ні особистих, ні групових, а зокрема не анґажуйте в них мене. Якщо є яка спільна справа, наприклад, 1.000-ліття Хрищення України, яку можемо спільно зреалізувати, берімося до праці і реалізуймо, а якщо хтось в неї на вірить, то хай принаймні в праці не перешкоджає. Я зрештою в половині моєї каденції, і за два роки прийде нова людина, але її треба шукати вже. Вибір із залі на Конґресі нічого не дасть. Це неповажно і запізно. Централі і різні організації повинні вже тепер розглядатися за відповідними кандидатами. Я дякую УНС і всьому його членству, розсіяному по ЗСА і Канаді за всю моральну і матеріяльну допомогу, яку вони дають СКВУ, і прошу її і на майбутнє. Я певен, що багато з нас тут мають більше майна особисто як річний бюджет СКВУ і подумають, чи не варто і їм щось дати і поставити СКВУ на здоровішу базу, а щойно тоді сподіватися результатів. Не посіявши — не пожнеш. В житті немає нічого даром, а добро спільноти важливіше ніж особисте добро. (Далі буде)

Клівленд реаґує на Чорнобильську трагедію

Вже 27-го квітня, коли почали напливати інформації про нуклеарну катастрофу в Чорнобилі, члени Управи Українських Злучених Організацій Клівленду (УЗО) почали телефонувати до своїх сенаторів та конґресменів. В наслідок цього в Конґресі вже 1-го травня зайняла голос в справі Чорнобиля конґресменка Р. Овкер. Її довгі зауваження були поміщені того ж дня у Конґресовому Рекорді.

Зареаґували теж і студенти — українці з середньої школи Падуа Францiскен, які згромаджуються в клюбі Амнесті Інтернешенел під головством Лева Кульчицького. Він разом з Марком Полатайком приготовили резолюції, під якими згодом зібрано 2,000 голосів та вислано Президентові, сенаторам та конґресменам Огайо. Відправлено теж Службу Божу в намірені України продовж цілого тижня. Акцію закінчив єпископ-помічник з Клівленду Джеймс Лайк Службою Божою. Студенти подарували йому ікону роботи мисткині Дарії Кульчицької.

2-го травня Товариство Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського, під головством В. Мельника та за співпрацею УЗС, зорганізувало молитву на Паблік Сквер. Прибуло приблизно 300 осіб та з свічками урочисто відспівали молитви, „Заповіт" та національний гимн. Урочисто відмовив молитву-слово о. шамб. М. Ревтюк. За ним говорили Кріслатий від студентів, мґр В. Ліщанецький українською мовою та д-р Юрій Кульчицький англійською мовою від УЗО. Присутні були теж телевізія, преса та радіо.

Протягом трагічних подій та тривожних вісток багато уваги звернули на свої інтерв'ю професори М Пап та Ю. Кульчицький, які, крім викладів про події в університетах, виступали на телевізії та в радіопередачах. В цій ділянці зробило багато УЗО. Скликано пресконференцію на 1-го травня, на яку прибули дві телевізійні станції, п'ять радіопрограм та дві газети, включно з пресовою службою АП. Роздано пресове повідомлення про події, приготоване д-ром Ю.Кульчицьким,і прийняті резолюції. В конференції взяли участь Владика Роберт, Єпископ Парми, о. шамбелян М. Ревтюк, о. митрат Ганкевич, від католицьких та православних церков. Виступили теж мґр В. Ліщанецький, д-р Ю. Кульчицький, дир. Г. Штейнгаґен та інж. В. Хміляк від УЗО. Від студентів говорив Л. Кульчицький.

Сьомого травня УЗО зорганізувало громадське віче про Чорнобиль. Провадив вічем дир. Г. Штейнгаґен та промовляли д-р Юрій Кульчицький про події, д-р Б. Чепак про наслідки радіяційного затроєння, та Л. Кульчицький про студентську діяльність. В панелі, який відбувся після доповідей, брав участь інж. Ю. Самійленко, член управи УЗО та чільний діяч в Організації Оборони Людських Прав й інші.

В суботу, 3-го травня, Владика Роберт та о. митрат Ганкевич, парох православної церкви св. Володимира, відправили екуменічну панахиду в намірі жертв цього нового голокосту України. В ці дні жаху теж моливсь з нами та виступив з словом євангелистський пастор Перехрест.

Юліян Токар

Наукова Шевченківська Конференція НТШ у Канаді

У Торонто в приміщенні Кандсько-Української Мистецької Фундації відбулася 20-го квітня ц.р. ювілейна Наукова Шевченківська Конференція з нагоди 125-річчя смерти Патрона.

Конференцію відкрив і проводив нею д-р Володимир Мацьків, заступник голови НТШ. Він коротко згадав про ролю Т. Шевченка на лише як геніяльного поета, як Апостола правди українського народу, волі і державної незалежности, але й Апостола науки, іменем якого вона себе прикрасила і за напрямними якого працює.

Програма Конференції складалася із трьох доповідей: д-р Богдан Стебельський проаналізував тему — „Конвенція слави у творах Шевченка," д-р Олег Романишин говорив про „Поезію героїчного ентузіязму Зіновія Красівського", а мґр Василь Верига про „Українські матеріяли у Конґресовій бібліотеці".

На підставі цитат творів Шевченка перший доповідач провів аналізу поняття „слави" у Шевченка та зробив ряд висновків щодо концепції „слави" у його творах.

Як прийнято в народі, так і в Шевченка, існує добра слава і погана слава. Слава — це пам'ять у народі, в його житті, в його історії про людей, про події, що по них залишилася. Погана слава — це поговір, людськи осуд за злий вчинок. Це — неслава. Це мала неслава, малого засягу в просторі та часі, що проминає зі свідками неслави. Але є і великі слави та неславні вчинками. Це слава зла великих царів, тінь яких ляже тавром історії усіх поколінь народу і людства. Шевченко розрізняє теж „славних та не дуже" як великий гетьман Хмельницький, що воскресив українську державність, але свою славу прикрив неславою Переяслава.

Несплямленою славою у Шевченка постійно — слава України, слава Дніпра, козацька слава, слава Січі Запорізької, слава могил, в яких спить воля України. Добра слава у народі — це найвища заплата за добрий вчинок, за жертву, за посвяту ради правди, справедливости, ради добра, любови, за геройство — посвяти особистого спільноті, свому народові, його ідеалам.

Слава — це ніби етнічний закон, це осуд за добрий вчинок, що стоїть на сторожі моралі людини — одиниці , спільноти як цілости і народу у всіх його поколіннях. Добра слава — є нагородою , погана слава — найвищою карою, що тяжить плямою не лише над живими, але й мертвими. Цей національний етос українця є кодексом чести, береже від злої слави і стимулює до доброї, підносить його до ідеалістичних вартостей життя.

Другою у черзі була доповідь д-ра Олега Романишина п.з. „Поезія героїчного ентузіязму Зіновія Красівського."

На поезію Зіновія Красівського, сказав автор, безумовно вплинули його життєві перепетії, як відданого борця, який про себе сказав, що „Я не мислю себе в екзистенції самого себе поза процесом боротьби за елементарні національні і загальнолюдські права українського народу", і який „все своє свідоме життя знаходився за тюремними ґратами, чи готувався до них".Красівський сам признає, що визвольна боротьба українського народу 1940-их і 1950-их роках скристалізувала у ньому цей естетичний і етичний світогляд поета — борця.

Донкіхотське життя боротьби Красівського виповнили його поезію надзвичайно гострими контрастами між добром і злом, правдою і кривдою, радощами та печалями. У цьому змислі, поезія Красівського радикально скрипіла подув свіжо-морозного повітря, яке, мов Ґонтів ніж, прорізує задушливу атмосферу офіційної „української" совєтської поезії (і життя), які насичені „лукавством, сервілізмом, заграванням з властьімущими і псевдопоезією".

Завдяки своїй відданості національним і загальнолюдським правам українського народу і поезії , яка є героїчною, до болю правдомовною і безпосередньою, Зіновій Красівський, як і Тарас Шевченко раніше, є одним із тих українських поетів, які стали речниками душі поневоленої нації.

Третю доповідь — „Українські матеріяли у Конґресовій бібліотеці" читав мґр Василь Верига. Автор твердить, що Конґресова бібліотека у Вашінґтоні має добре розпрацьовані предметні заголовки та кваліфікаційні схеми, які в гуманістичних науках побудовані на героїчному принципі, від найбільшої одиниці (частина світу, країна, провінція, місто, село). На жаль, коли йдеться про Східню Европу, там не все є блискуче. Ще донедавна в історичних схемах Конґресової бібліотеки існували Австро-Угорщина, Німецька, Російська і Турецька імперії, так, що,наприклад,польоністичні матеріяли поділялися на три різні імперії, залежно до якої вони належали до Першої світової війни. Натомість Галичину, Буковину і Закарпаття негайно прилучили до „Росії". У ділянках інших гуманістичних наук справа більш-менш виглядає подібно.

Заходами окремої комісії при Слов'янській Секції Американської Бібліотечної Асоціяції вдалося багато дечого змінити. „Зліквідовано" Австро-Угорщину, Німецьку й Турецьку імперії, але Російська все ще зберігається, за виїмком того, що відлучено від неї надавно Фінляндію та Польщу. Взагалі, в Конґресовій бібліотеці „Росія" — це все: Київська Русь, Московське царство, Російська імперія і Совєтський Союз. Згадана Комісія Слов'янської Секції намагалася виправити цю неправильну термінологію і щоб все переорганізувати на базі сучасного конституційного устрою. Остаточно Конґресова бібліотека ввела новий термін — „Совєтський Союз", але усунула термін Росія, так що з одної екстреми попала у другу. З уваги на те, Україна тут трактується як звичайна провінція Росії, гірше як будь-який американський стейт чи канадська провінція. Названа комісія продовжує заходи і далі переговорює для чергових змін. Але корисно було б, якби викладачі історії взяли участь та писали б до Конґресової бібліотеки в справі усунення парадоксів. Конґресова бібліотека з голосами фахівців рахується, і чим більше тих голосів буде, тим скоріше вона виправить недоречності.

На закінчення конференції її голова проф. д-р В. Мацьків подякував директорові КУМФ Михайлові Шафранюкові за безкоштовне використання залі і, після цікавої дискусії слухачів із доповідачами, закрив святкову сесію.

Іван Кузів
секретар Управи НТШ
у Канаді

„Самопоміч" в Чикаґо на Гарвардський Проєкт

За головним столом (зліва): директор О. Плешкевич, Владика Константин, директор Р. Мицик, д-р С. Ворох, о. митр. М. Бутринський, о. Менчишин.
(Фото: О. П.)

Українська Кооперативна Каса „Самопоміч" в Чикаґо 20-го квітня ц.р.після своїх річних зборів, влаштувала бенкет з пограмою, увесь прибуток з якого був призначений на Гарвардський Проєкт 1000-річчя Хрищення України.

З Чикаґо на Гарвардський Проєкт дотепер зібрано понад 50,000 дол. З цього парафія свв. Володимира і Ольги зібрала біля 31,000 дол. і приблизно 20,000 дол. — заходами Каси „Самопоміч".

На ювілейному бенкеті з нагоди 35-ліття Каси „Самопоміч" були присутні Архиєпископ Константин з православної церкви, Владика Іннокентій з католицької церкви, представник баптистської церкви з листовним привітом від перешкодженого пастора Олекси Гарбузюка та духовенство. Присутніми також були голова УККА д-р М. Харкевич та голова УАКР і інж. Коновал та представники різних українських громад і організацій.

Свято коротким словом привіту відкрив президент Каси „Сампоміч" директор Роман Мицик. Головним промовцем був д-р Степан Ворох, голова Ділового Комітету Гарвардського Проєкту. У своєму слові він з'ясував працю та фінансову базу Проєкту.

Господар вечора інж. Дмитро Григорчук, голова ЦУКА, представляючи гостей за головним столом, відкрив таємницю, що президентові Каси „Самопоміч" сповнилося 50 років праці в українській кооперації. Праця та розпочалася в 1936 році у Львові при фінансово-кооперативному секторі Пром-Банку, а в Чикаґо 35 років тому, разом із директором Омеляном Плешкеваичем, був одним з основоположників Каси „Самопоміч". Вони залишилися останніми із засновників, але ще і далі активні в кооперації.

У мистецькій програмі виступили хор „Сурма" під дириґентурою Романа Андрушка, співак Степан Шкафаровський — бас ліричної опери Чикаґо, та члени танцювального ансамблю „Громовиця," Катя Волковець і Данко Дикий.

На бенкеті гості були задоволені. Вечір пройшов у приємній атмосфері, а головно — був корисним у справі придбання фондів для наукового відзначення ювілею Хрищення Руси-України.

А збірка далі продовжується. Збіркою на фонд Гарвардського Проєкту в Чикаґо займається д-р Ілля Мула. Пожертви можна складати безпосередньо на конто ч.26780 в Касі „Самопоміч".

О. П.

Другий академічний кобзарський курс в УВУ

Цього літа від 21-го липня до 2-го серпня в Українському Вільному Університеті в Мюнхені відбудеться другий академічний кобзарський курс під назвою „Порівняльний фолкльор: українські думи", який буде в імені двох визначних творців української музики і культури — Олександра Кошиця і Григорія Китастого. Цей курс призначений для українських студентів европейських країн, спонзорований Фундацією УВУ при фінсовій допомозі інж. Софії Гаєвської. Стипендії покриватимуть кошти побуту і харчування в українському інтернаті в Мюнхені, а також кошти навчання. Курсом буде проводити проф. д-р Андрій Горняткевич.

До програми курсу входять такі теми: місце дум в українськім фолкльорі; поетка дум на тлі інших народів; методика вивчення (виконання) дум; мелодика дум; лексика й синтакса дум; дослідження дум ; аналіза поодиноких дум різного роду, як, наприклад, з невольничих дум — „Маруся Богуславка", „Іван Богуславець", „Самійло Кішка", „Плач невольників", „Сокіл і Соколя"; з героїчних дум — „Олексій Попович", „Козак Голота", з історичних дум — „Хмельницький і Барабаш", „Утиски орендарів"; з побутових дум — „Вдова і три сини", „Сестра й брат".

Проф. д-р Андрій Горняткевич, професор Албертського університету в Едмонтоні, Канада, від 1976-го року, також викладав у каліфорнійському університеті в Берклі, в Гарвардському університеті в Бостоні, в інституті Могили в Саскатуні та на різних курсах в ЗСА і Канаді. Він автор ряду наукових публікацій з ділянки української музики, літератури, історії та культури. Він є членом УВАН, Доброго Слова, Канадської Асоціяції Славістів, де був головою комітету українських студій 1984-1985 року та Альбертської конференції мови. Проф. А. Горняткевич буде викладати на курсі української народної музики, організованому Товариством Укаїських Бандуристів, який відбудеться від 29-го червня до 9-го липня в Стемфорді, Конектикат. Курс акредитований УВУ.

До програми курсу на УВУ також будуть входити практичні вправи гри на бандурі, даючи учасникам курсу нагоду вивчати пісні на українському народному інструменті — бандурі, котра має важливе значення не тільки для української пісні, але і для української культури взагалі. Інструктори бандури будуть призначені Товариством Українських Бандуристів.

Минулорічний курс, на якому викладали проф. Віктор Китастий, Юліян Китастий і Ліда Чорна пройшов дуже успішно. В ньому взяв участь 21 студент з Франції, Англії, Бельгії, Італії, Німеччини і ЗСА. На завершення курсу відбувся великий концерт, про який писало багато газет.

Просимо при зголошенні подати свою адресу, телефон і по можливості дати приїзду і виїзду з Мюнхену, а також вік і рівень музичного знання.

За дальшими інформаціями і аплікаціями просимо звертатися до Ліди Чорної: UFU Foundation, 203 Second Ave, New York, N.Y. 10003 USA.

Тридн ий фестиваль у Йонкерсі

Український фестиваль вже перейшов у традицію в житті українських громадян міста Йонкерс. Щорічно місцевий Осередок Спілки Української Молоді ім. 30-го червня улаштовує власними силами цей фестиваль для ширення української культури серед чужинців та здобуття фондів для виховання української молоді. Серед численної української громади Осередок СУМ є найактивнішою організацією, в якій виховується понад 100 дітей в різних самодіяльних гуртках. Це і дає можливість власними силами заповнити мистецьку програму фестивалю.

Цього року наш фестиваль буде тривати три дні: 20-го червня, у п'ятницю (год.6-10 вечора), субота 21-го (год. 12-9веч.) і неділя, 22-го від обіду до 7 год. вечора. Запланована багата програма, розваги, виграші, виставки та смачна кухня українських та американських харчів і напитків.

Цьогорічний фестиваль улаштовують сумівці спільно із членами церковної громади св. Михаїла, а дохід призначений на внутрішнє викінчення церкви — розмальовання, іконостасу та вітражів. Тому і місце цього фестивалю є на площі церкви св. Михаїла — 21 Shonnard Place Yonkers, N.Y. 10703.(914 963-0209)

Організатори українського фестивалю сподіваються що численна українська громада завітає до Йонкерсу, гарно проведе там час і допоможе виконати добре християнське діло.

Комітет

Зі смутком повідомляємо українську громаду, а особливо тих, хто знав і шанував

Людмилу Світозарівну ДРАГОМАНОВУ-ДЕМИДЕНКО

(внучку Михайла Драгоманова),

що в наслідок довгої і тяжкої недуги закінчився Її земний шлях 5-го червня 1986 р. в Рочестері, Н. Й.

Родині висловлюємо наше щире, глибоке співчуття

Управа УВАН у США
та
Комітет по відзначенню 125-ліття академічної традиції в Києві, активним членом якого Вона була

Концерт у пам'ять Івана Франка в Дітройті

12-го квітня ц. р. дітройтська громада, заходами Ділового комітету, величавим концертом та доповіддю вшанувала пам'ять Івана Франка в залі середньої школи Ґросс Поінт Вудс.

На сцені стояв великий портрет поета, прикрашений вишиваними рушниками й квітами. Франко на портреті — молодий, повний бадьорости та душевного спокою. Велика кількість присутніх - до 250 осіб — серед яких було багато молоді, уважно вислухали доповідь д-ра Валентина Мороза, в якій доповідач висловив цікаві та оригінальні погляди як на постать І. Франка, так і на його творчість, підкреслив колосальну кількість праць І. Франка — „Ціла українська академія". Звернув увагу на працьовитість Франка: „Письменниця Уляна Кравченко була закохана в нього й коли її запитали, чому вона ніколи не освідчилась, відповіла: „Ну й що з того було? З мого листа він написав би ще одну новелу." Звернув увагу на неповторність пера та ритму душі Франка, в якому б жанрі він не писав. Його вміння передати фактичну подію у формі художньої перлини. Також сказав, що Франко вніс Галичину на мапу коштовностей української нації, так як Лемківщину Антонич, Буковину Федькович і Кобилянська. „Поява таких людей вносить в нашу націю нові коштовності, нові перлини." Надзвичайно яскраво насвітлив д-р В. Мороз духовість в поезіях Франка. Дух безсмертний і неповторний для кожної нації і збудження духу нації є запорукою перемоги. Підкреслює тему духу в „Каменярах", „Вічному революціонерові" і „Мойсеї". У Франка служіння нації не є соціяльно-реалістичне, але аскетично-лицарське. Надзвичайно цікаво доповідач аналізував поему „Мойсей." Поема - притча про дух, духовість нації, в ній геніяльно написані сцени пробудження духу. В поемі не йдеться про жидів або Ізраїль, а про мету, котру народ не хоче осягнути. Маса має право зневіритись, але не провідник, маса може забути про призначення нації, тому що „кози голодні", але не провід. Каже він, що смак життя є в поході, а не в закінченні, і для походу потрібно молоді, вихованої в культі війська і зброї, якої ми не маємо. Треба вчитись у Франка, сказав доповідач там знайдемо пророцтва, про теперішний і будучий стан жидівської держави. В „Мойсеї" каже Франко: „Ось гебрейськеє царство, що сліз коштуватиме й крови, а заважить у судьбах землі, як та муха волові" і далі: „І загасне Ізраїля звізда, щоб вже більше не сіяти, лиш ненависть, що в храмі зросла, піде світом гуляти." Ця ненависть, продовжував д-р В. Мороз, кусає нас і тепер. Мойсей Франка - це вершина української поезії другої половини минулого століття.

Неперевершений Франко як лірик (збірці „Зів'яле листя" багатство строфічних рим), як сатирик, драматург, публіцист — в кожному жанрі дивує свою обдарованістю і неповторністю. Це є тільки дещо з думок, висловлених д-ром Морозом. Доповідь була настільки змістовна, що неможливо докладно передати її зміст в короткому дописі і вона тільки частково відслонила заслону з постаті Велетня Духу, треба було б серію лекцій, щоб більше познайомитись з його працями. Недоліком доповіді були задовгі цитати, хоч цікаві, але не конечні.

Після доповіді Наталка Марущак прочитала Пролог до „Мойсея" виразно та з зрозумінням змісту. Далі Христина Липецька виконала три пісні на слова Франка: „Земле моя, всеплодющая мати" — „ Розвійтеся з вітром" Я. Степового" і „Твою красу я переллю в пісні" М. Дремлюги. Всі пісні були виконані бездоганно, з чуттям та зрозумінням поезії Франка. Треба додати, що Х. Липецька, співаючи на громадських концертах, завжди відмовляється від гонорару, що трапляється рідко. Солістці акомпаньювала Марія Лісовська.

В другій частині свята соліст метрополітальної опери Андрій Добрянський виконав шість речей на слова поета: Народну пісню Наданенка, „Місяцю-князю" та „Благословенна будь" В. Барвінського, крім „Місяцю- князю," речі були нові для слухачів і не викликали великого ентузіязму публіки, натомість Коваль - Людкевича „Чим пісня живе" Кирейка та Безмежнеє поле" М. Лисенка захопили случачів красою мелодії та слів. Бурхливими оплесками нагородили слухачі співака. Пані Лютгерс акомпаньювала А. Добрянському.

Китаста артистична прочитала уривки з „Книги Кааф"; з переконанням Андрій Лятишевський виконав „Каменярі, " хоч зміни в тексті й деякі дивні наголоси вражали, бо хто має право поправляти Франка?

На закінчення програми Х. Липецька та А.Добрянський виконали дует „ Не забудь юних днів" В.Лисенка, надзвичайно мелодійний та захоплюючий. Присутні гарячими оплесками та криками „браво" виявили своє захоплення.

Концерт закінчився співом „Не пора." Почали наші солісти, всі присутні прилучились до них в могутньому акорді, що закінчив це свято.

Комітетам, як Почесному, так і Діловому, належиться признання за те, що дали можливість українській громаді гідно вшанувати пам'ять Івана Франка.

В.К.

Загальні збори 2-го Відділу ОДВУ в Чикаґо

П'ятого квітня цього року відбулися Загальні збори 2-го Відділу ОДВУ ім. Олега Ольжича.

Голова відділу Микола Яшко привітав присутніх членів і попросив всіх встати й мовчанкою вшанувати св. п. Євстахія Макаруху, довголітнього члена Відділу, який відійшов у вічність 23-го січня 1986 року.

На предсідника зборів вибрано д-ра Івана Лисейка, а на секретаря Карла Крайника.

Д-р І. Лисейко щиро подякував присутнім за довір'я і після прийняття порядку нарад, попросив до звіту голову відділу Миколу Яшка, який коротко проаналізував минулорічну працю та підкреслив, що 2-ий Відділ пожвавив свою участь у громадському відтинку Чикаґо.

Управа 2-го Відділу, разом з відділом Золотого Хреста, приготовила та врочисто відзначила трагічну річницю смерти президента Карпатської України, св.п. Августина Волошина. Влаштовано також зустріч з громадянством, присвячену св. п. поетові Олегові Ольжичові.

Після звітів, відбулася жвава дискусія про різні проблеми відділу й ОДВУ . Інж. Степан Куропась звернув увагу на те, що цілком занедбано збирання матеріялів ОДВУ, та евентуальне видання довго очікуваного альманаху, бо це історія нашої організації. На його думку, Центральна Управа чомусь таку важливу справу відкладає з року на рік. Загальні збори одноголосно уповноважнили голову нововибраної управи звернутися в цій справі до Центральної Управи з проханням негайно зактивізувати комісію збірки матеріялів та видання альманаху.

Збори вибрали комісію, для приготовання матеріялів та можливого видання альманаху 2-го Відділу ОДВУ в Чикаґо.

До нової Управи 2-го Відділу вибрано таких осіб: проф. Юрій Яримович — голова; д-р Володимир Фединяк; д-р Іван Лисейко — заступники голови; Юліян Юринець — організаційний референт; Карло Крайник — секретар; Іван Печенюк — скарбник; Василь Мудрий — вільний член. Контрольна комісія: Микола Яшко — голова; інж. Юрій Дачишин і Любомир Кузик — члени. Товариський суд: інж. Степан Куропась, інж. Юрій Артюшенко, д-р Володимир Ястремський, д-р Іван Лисейко.

Ювілейна ностальгія

Тридцять літ — це, здається, некороткий проміжок життя, але, коли він мине, тоді кажемо: „пролетіли літа стрілою". Ненароком згадуємо тоді, що сталося у тих роках, хто був, і що було змістом того часу, тих проминулих, а тепер вже пропам'ятних днів.

Вкінці гурт людей, які працювали спільно, головно на громадській ниві, рішить відзначити пройдені роки, щоб зробити підсумок його праці та влаштувати сантиментальну імпрезу, щоб згадати ці роки. Так і зробив 66-ий Відділ СУА в Ню Гейвені, Конн. 20-го квітня по Богослужбі зібралися союзянки у привітному ресторані і у громаді своїх рідних та запрошених друзів скромно, але у піднесеній атмосфері поділилися спогадами про те, що „було й проминуло". Як звичайно буває, до президіяльного стола покликано всіх колишніх голів Відділу, яких десять пань. Діюча голова Ірина Гладка заповіла відкриття, о. Р. Ґолемба провів молитву. Потім Марія Гижа провадила програмою. Хвилиною мовчанки вшановано союзянок, що відійшли у вічність, а згодом М.Гижа доповідала про події, що відбувалися за останні тридцять років. Були це роки, коли нова еміґрація, що залишила рідні огнища, перетривала всі невигоди скитання і, щасливо прибувши до берегів цієї країни, не спочила „на лавах", але негайно взялася до праці, організуючи разом із „старою еміграцією" нові культурні, станові та соціяльні осередки. Жіноцтво стало в авангарді всіх ділянок праці, в першу чергу, зорганізувавши свій Відділ СУА. Так об'єднано в ньому понад 60-ть жінок; випрацьовано плян праці, і рік за роком реалізовано всякого роду імпрези: покази ноші, курси куховарства, вишивки, народних танків, вечірок, забав, градуаційних балів. Ця праця, що була корисною для місцевої громади, проявлялася також у щедрій допомозі нашим рідним на поселеннях, через висилання потрібних речей, або грошей, а головно звернено увагу на допомогу сиротам і студентам, світським й семінаристам. За ці роки Відділ одержав багато подяк й признання за свою визначну харитативну піддержку своїм рідним по всіх континентах, де тільки справа цього вимагала.

Після смачного обіду слідували привіти від інших відділів, голови яких складали побажання дальшого росту й поширення праці для 66-го.

Відтак вручено почесні грамоти трьом визначним колишнім головам, а саме: Славі Яхницькій, що довгі літа вела працю у Відділі, Марії Гижій, що провадила культурні імпрези, і Ірені Гриневич, що двигала на своїх плечах ввесь тягар матеріяльного забезпечення членок у потребі, як референт Суспільної Опіки.

Завершенням дня було слово голови Округи Нової Англії Євстахії Матвієнко глибокий сантимент якої і спогад про так швидко проминулі літа зворушили всіх присутніх. Тридцять літ тому, сказала вона,-ми були молоді. Нам „море було по коліна". Ми переплили океан і опинились на вільній землі Вашінгтона. Ми були сильні вірою, ми були повні енергії, ми зразу кинулись наладнувати наше домашнє і громадське життя. Хоч ми були матеріяльно убогі, хоч нам приходило з трудом знайти якусь працю, хоч ми не володіли плавно мовою оточення, одначе, ми чулись вільні, задоволені, меткі, а надусе охочі до праці. Постали всякого роду установи, організації, товариства, і тоді теж зав'язався 66-ий Відділ СУА, якому велику допомоґу дали наші жінки із давньої нюгейвенської громади, що попередніми роками проявили солідну й корисну діяльність. Гармонійній співпраці добилися ми найкращих успіхів. У анналах Відділу довідаєтесь про різногранну нашу працю: збори, курси, імпрези, забави, балі, виступи на загальногромадських і стейтових святкування. Радувалось серце наше, бо ми любили бути разом, разом працювати, разом розважатись, даючи видимий приклад нашим дітям, до чого вони мають стреміти. Ми, союзянки, скажу сміло, виконали з честю наше завдання, бо ми не розбрелись по чужих загумінках, ми не заниділи у безділлі, ми перемогли всі кризи інертности, і сьогодні з піднесеним чолами, глядячи сміло в майбутнє, заявляємо: у Союзі Українок Америки ми знайшли ціль нашого життя! У цій організації ми склали наш найкращий іспит громадянської праці. У цім об'єднанні жінок ми задемонстрували нашу любов до України, наш щирий патріотизм, нашу несплямлену ідентичність, і в цьому гурті ми плекали найцінніші прикмети жінки-подруги, матері і громадянки!"

„У глибокій задумі клонимо наші чола перед тінями тих, що від нас відійшли, віддаємо глибоку пошану піонерам цього шляхетного здвигу, і в почутті відповідальности за вдержання і продовження дальшої дії, взиваємо необ'єднане жіноцтво - включитися у наші ряди!" Мої найсердечніші привіти 66-му Відділові. Дай, Боже, йому дотривати до наступного тридцятилітнього ювілею". Українським славнем закінчено цю імпрезу.

М.Б.

Слідами батьків

Кожна людина старається осягнути в своїй професії чи взагалі в своїй праці найкращого й, по можливості, найвищого становища. Не кожному це вдається. Вдається це звично особам, що своєю пильністю й працьовитістю вміють переборювати життєві труднощі. А таких труднощів мали багато т.зв. переміщені особи, що прибули до цієї благословенної країни після Другої світової війни, щоб тут могти вільно жити, визнавати Бога та молитися, чого не могли відкрито робити в своїх рідних країнах.

До таких переміщенних осіб, що добилися високого становища в цій країні в американській промисловості належить д-р Богдан Бурачинський, що прибув сюди з дружиною Мирославою Вишницькою в 1949 році. Поборовши всі труднощі і закінчивши тут розпочаті ще в Німеччині студії хемії, займає нині становище старшого віцепрезидента величезної компанії ВАСФ—ІНМОНТ, що має свої філії по цілому світі.

Богдан із своєю дружиною Мирославою не лише добрі працівники в своїх ділянках. Вони також найкращі батьки-виховники своїх двох синів Бориса й Андрія, бо своїм прикладом навчили їх йти їхніми слідами важкої праці, високої моралі, любови до своєї Церкви, рідної мови та свого народу.

Старший син Борис, закінчивши фінансово-економічні студії, працює в широковідомій фінансовій фірмі Прайс-Вотергавз в Морріставні, Н. Дж. Одружившись з Оксаною Ярошівною, обдарував своїх батьків двома внуками і внучкою.

Молодший син Андрій після закінчення медичних студій і спеціялізації в кардіології та державних іспитів, набув право працювати кардіологом не тільки в своєму стейті, але як кардіолог-катетирозатор і в інших стейтах. Тепер д-р Андрій Бурачинський приєднався до кардіологічної Асоціяції в Норт Арлінгтоні, Н. Дж., при 62 Ридж Ровд, до якої входять визначні лікарі-кардіологи д-р Любомир Явний і д-р Анастазіадес.

Д-р Андрій Бурачинський одружений з Лялею Величковською, приєднався до старшого брата Бориса і також обдарував своїх батьків двома внуками і внучкою. Тепер дідуні і бабуні Бурачинські, Яроші й Величковські мають приємне зайняття — помагають бавити й виховувати своїх внуків.

З великим признанням треба підкреслити, що всі внуки відвідують школи українознавства і всі прекрасно щебечуть українською мовою.

С. В.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИКОЛА ПАРАЩУК, член УНС Відд. 106-го ім. св. Миколая в Чикаґо, Ілл., помер 21-го січня 1986 року на 72-му році життя. Нар 1914 року в Західній Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Стефанію, дочку Аніту з мужем Павлом Крутяк і двоє внуків. Похорон відбувся 24-го січня 1986 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Ридж, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

ПАРАСКЕВІЯ БОКАЛО, член УНС Відд. 336-го Т-ва „Сокіл" в Клівленді, Огайо, померла 18-го січня 1986 року на 80-му році життя. Нар. 1906 року в Хлівчанах, Рава Руська, Україна. Залишила у смутку мужа Івана, сина Ярослава, сестру Меланію, братів: Федора і Павла. Похорон відбувся 21-го січня 1986 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Стригун, секр.

ЯРОСЛАВА ЛЮТАК, член УНС Відд. 19-го ім. Дмитра Галичина в Ню Йорку, померла 26-го січня 1986 р. на 53-му році життя. Нар. 5-го січня 1932 року в Дрогобичі, Зах. Україна. Членом УНС став 1974 року. Залишила у смутку мужа Стефана, синів: Романа і Юрія, маму Юлію Сопків. Похорон відбувся 30-го січня 1986 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

П. С. Голіят, секр.

НАЗАР МИХАЙЛИШИН, член УНС Відд. 42-го ім. Т. Шевченка в Пассейку, Н.Дж., помер 27-го січня 1986 року на 72-му році життя. Нар. 14-го січня 1914 року в Бикові, Перемишль, Зах. Україна. Членом УНС Став 1951 року. Залишив у смутку дружину Наталку, синів — Ореста і Тараса з родинами і внуків. Похорон відбувся 29-го січня 1986 року на цвинтарі Сідар Ловн в Петерсоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Блиха, секр.

МЕРІ ГРИНИК, член УНС Відд. 287-го ім. Т. Шевченка в Бейоні, Н.Дж., померла 2-го січня 1986 року на 93-му році життя. Нар. 1897 року в Україні. Членом УНС стала 1935 року. Залишила у смутку синів Михайла, Степана і Василя. Похорон відбувся 6-го січня 1986 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ІВАННА ЛУЦІВ, член УНС Відд. 414-го ім. президента о. Волошина в Ню Гейвені, Конн. померла 15-го січня 1986 року на 80-му році життя. Нар. 1905 року в Перемишлі, Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку мужа Йосифа, синів: Ярослава і Зенона; дочку Оресту і внуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Лаврентія у Вест Гейвен, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Телюк, секр.

ВАСИЛЬ ПАКУЛЯК, член УНС Відд. 385-го Т-ва „Запорозька Січ" в Міннеаполісі, Мінн., помер 13-го січня 1986 року на 74 році життя. Нар. 1912 року в селі Іванків, Тернопіль, Україна. Залишив у смутку дружину Александру, дочок Марту, Христину і Терению і дальшу і ближчу родину. Похорон відбувся 16-го січня 1986 року на цвинтарі Ґетсеманський Город в Міннеаполісі, Мінн.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

МИКОЛА ХИЖИЙ (Chizy), член УНС Відд. 224-го Т-ва „Просвіта" в Сейлем, Масс., помер 11-го квітня 1986 року на 72-му році життя. Нар. 16-го листопада 1913 р. в Щепятині, Україна. Членом УНС став 1974 року. Залишив у смутку дружину Маріянну. Похорон відбувся 14-го квітня 1986 року на цвинтарі Св. Марії в Сейлем, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Йосиф Ірха, секр.

СТЕФАН КУЛИК, член УНС Відд. 432-го в Торонто, Онт., помер 2-го грудня 1985 року на 73-му році життя. Нар. 1912 року в Журавні, Жидачів, Україна. Членом УНС став 1964 року. Залишив у смутку сина з родиною і рідню в Україні. Похорон відбувся 5-го грудня 1985 року на цвинтарі Ґлендейл Меморіял в Торонто, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ЮЛІЯ НАВРОЦЬКА, член УНС Відд. 83-го ім. І. Франка у Філядельфії, Па., померла 29-го грудня 1985 року на 86-му році життя. Нар. 15-го січня 1899 року у Філядельфії, Па. Залишила у смутку дві доньки, сина, брата, 12 внуків і 14 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Хреста в Ідон, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

А. Кушнір, секр.

АННА ЛЕВКУТ, член УНС Відд. 292-го і 183-го ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш., померла 23-го січня 1986 року на 78-му році життя. Нар. 1907 року в Яксмоничах, Україна. Членом УНС стала 1939 р. Похорон відбувся 30-го січня 1986 року на цвинтарі Ґренд Лон в Дітройті, Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

С. Федик, секр.

НАДІЯ МАКСИМІВ, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаґо, Ілл., померла 23-го січня 1986 року на 64-му році життя. Нар. 7-го лютого 1921 року в селі Зельбанівка, Україна. Залишила у смутку мужа Василя, синів Івана і Михайла; дочок — Анну і Любу, внучку Надю і дві сестри. Похорон відбувся 29-го січня 1986 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Семків, секр.

ІЛЬКО ЛЕМІШКО, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаґо, Ілл., помер в січні 1986 року на 71-му році життя. Нар. 2-го серпня 1915 року в Залотниках, Західня Україна. Членом УНС став 1974 року. Залишив у смутку дружину Розалію, кузинів Петра і Рому Забак. Похорон відбувся 10-го січня 1986 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Семків, секр.